

Список використаних джерел:

1. Ідрісов Б. Електоральна культура населення України в умовах трансформації суспільства : автореф. дис. ... канд. соціол. наук : 22.00.04 / Б. Ідрісов. – К. : Ін-т соціології НАН України, 2006. – 38 с.
2. Победа Н. Моделі української ідентичності / Н. Победа // Доповідь на конференції українських випускників програм наукового стажування в США, Львів, 18-21 вересня 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kennan.kiev.ua>.

Мащенко В.О.

студентка,

Чорноморський державний університет імені Петра Могили

ЯПОНІЯ ТА КІОТСЬКИЙ ПРОТОКОЛ

Питання глобального потепління є однією з найбільш важливих екологічних проблем, які впливають на людське виживання. Так, питання глобального потепління змушує нас докладати зусиль для ефективного використання ресурсів та енергії, а також переглянути соціальну та економічну діяльність країн, що мають великі обсяги виробництва та відходів. В 1997 році така можливість настала для людства – було прийнято Кіотський протокол.

Кіотський протокол є міжнародною угодою до Рамкової конвенції ООН і встановлює обов'язки на зниження викидів парникових газів для розвинених країн та країн з перехідною економікою. В сукупності за протоколом усі країни, що приєдналися до Кіотського протоколу, повинні знизити викиди парникових газів на 5% від рівня викидів в 1990 роках в період 2008-2012 років [1].

Країни, що взяли на себе зобов'язання на зниження викидів парникових газів можуть досягнути їх шляхом впровадження заходів в своїх країнах. Додатково вони можуть виконувати проекти в інших країнах, зараховуючи зниження викидів парникових газів собі. Парникові гази носять глобальний негативний характер, тому не має значення де саме відбулися зниження.

Існує декілька типів проектів. Перший називаються «механізмом чистого розвитку» та виконуються в країнах, що розвиваються. Другий проект «спільного впровадження» виконуються в інших країнах, що також взяли зобов'язання на зниження викидів за Кіотським протоколом. Такі проекти є економічно вигідними обом країнам: підприємства, що приймають проекти отримують часткове фінансування за рахунок продажу знижень викидів, а країни або підприємства, що купляють мають економічну вигоду, бо на досягнення ще більшої енергоефективності на їх підприємствах потрібно докласти більших фінансових затрат.

Третім гнучким механізмом є міжнародна торгівля квотами. Якщо країна перевиконала свої зобов'язання за Кіотським протоколом і досягла більшого зниження викидів, то вона може продати їх іншій країні. В реальності, країни що мають квоти досягли їх не за рахунок цілеспрямованої політики урядів, а

за рахунок спаду та реструктуризації економіки після 1990 року. Такі квоти ще називають «гарячим повітрям» [2, ст. 91]. Найбільше квот має Японія, Україна, Російська Федерація, Республіка Білорусь, Польща та Румунія. Громадські організації виступають проти продажу «гарячого повітря», тому що на глобальному рівні це не призведе до додаткового зниження викидів парникових газів.

Кіотський протокол набув чинності в лютому 2005 року. Відповідно до Протоколу, Японія зобов'язалась скоротити свої викиди парникових газів на 6% за рік.

Протягом другої половини 90-х років уряд розробив низку глобальних заходів проти потепління. Вони включають в себе програму дій щодо запобігання глобальному потеплінню від 1990 року та програму політики про заходи щодо боротьби з глобальним потеплінням від 1999 року. Також було прийнято план дій щодо запобігання глобальному потеплінню в 1998 році, однак через п'ять років план дій було переглянуто та доповнено урядом Японії [2, ст. 96].

З 2002 року Японія докладает багато зусиль щодо запобігання глобальному потеплінню. Так вже в 2004 році урядом було прийнято Закон про сприяння заходам по проведенню норм з глобального потепління [3, ст. 74]. Цей закон передбачав виконання Плану досягнення Кіотського протоколу коли він стане дійсним.

Крім того, згідно з цим планом, Японія підготувала доповідь, щоб показати очевидний прогрес на шляху досягнення своєї обіцянки в рамках Кіотського протоколу і представила його в секретаріаті Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату в 2005 році [3, ст. 75].

В доповіді зазначалося, що Японія буде неухильно дотримуватися її зобов'язання по скороченню парникових викидів на 6% в рамках Кіотського протоколу. Крім того, Японія буде і далі прагнути до довгострокового і безперервного скорочення викидів.

XXI століття відоме як «століття навколишнього середовища» і проблема глобального потепління стала важливим питанням, загальним для всіх людей. У цьому контексті, Японія, в якості ведучої екологічно-налаштованої нації, яка є моделлю для інших країн, взяла на себе роль наглядача за проблемою глобального потепління.

Японія сприяє здійсненню заходів, необхідних для досягнення своїх зобов'язань за Кіотським протоколом, щоб скоротити загальний обсяг викидів парникових газів на 6% від рівня базового року в перший період дії зобов'язань (2008-2012 роки).

Прагнучи бути екологічною нацією, яка є світовим лідером, Японія сприяє технологічним інноваціям, заохочує участь і співробітництво центральних та місцевих органів влади, корпорацій і громадян, забезпечує прозорість, необхідну для досягнення своїх цілей, а також обмінюється інформацією з іншими державами.

В 2010 році постало питання запровадження єдиної міжнародної системи вирішення головних екологічних проблем світу. Уряд Японії, на чолі з Абе

Сіндзо, запропонував створення такого нового міжнародно-юридичного зав'язування за участю всіх великих економічних країн, в тому числі США та Китаю [3, ст. 76]. Ці дві країни, за даними Агентства з екологічної безпеки Японії, виробляють 40% світових викидів CO₂, пов'язаних з енергетикою. Однак, незважаючи на це, ці країни, особливо КНР не є прихильниками головної мети Кіотського протоколу.

Шляхом розробки Канкунських угод, Японія домоглася створення широкомасштабної програми-підтримки країн, що розвиваються по створенню економічного потенціалу по створенню заходів в боротьбі зі зміною клімату та впровадження в них екологічної стабільності [4].

Позиція Японії до 2011 року не ґрунтувалася на вузьких національних інтересах, а була зосереджена на екологічній безпеці всього регіону АТР. Після аварії на АЕС Фукусімі-1 Японія продовжила зусилля по скороченню викидів та розширені зобов'язань по кіотському протоколу після 2012 року.

Урядом Японії, на чолі з Абе Сіндзо, не раз зазначалося що Кіотський договір не є справедливим для всіх держав [5, ст. 5]. Оскільки економічно розвинуті країни, такі як США та Китай, не маючи юридичних зобов'язань не прагнуть досягти скорочення викидів згідно Кіотського договору.

Для того аби досягти зусиль в зобов'язанні по скороченню 6% в рамках Кіотського протоколу впродовж 10 років в Японії відбулось економічне відродження. Було створено нові робочі місця, розбудувалися масштабні міжнародні екологічні проекти за участю європейських країн та впроваджувалися технологічні інновації. Японія в повній мірі використовувала технологічні інновації та свою оригінальність і винахідливість, щоб розробити і створити механізми, які будуть сумісні між навколишнім середовищем і економікою.

Деякі дослідники вважають, що здійснення заходів щодо запобігання глобальному потеплінню в рамках Кіотського протоколу мали поганий вплив на японську економіку. Реалізуючи енергозберігаючі заходи протидії, промисловий сектор зміг скоротити витрати і отримати прибуток в той же час. Крім того, є повідомлення, які показують, що країни, що розвивають енергозберігаючі продукти компанії стануть більш конкурентоспроможними на міжнародному ринку. Японія розробляла і поширювала енергозберігаючі обладнання для підвищення ефективності використання енергії та подальшого прискорення розвитку технологій, а також підвищення рівня екологічної свідомості громадян.

Тому можна сказати, що запобігання глобальному потеплінню, призвело до нового підйому японської економіки. Зокрема, японський уряд реалізував сталий економічний розвиток з невеликим навантаженням на навколишнє середовище і високою якістю життя для громадян і в той же час відбулося зниження викидів парникових газів.

Список використаних джерел:

1. Кіотський протокол до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату Електронний ресурс // Верховна Рада України: офіційна сторінка. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_801

2. Авдеева Т.Г. Киотский протокол: за и против / Т.Г. Авдеева // Мировая экономика и международные отношения. – 2004. – № 11. – С. 88–98.

3. Морозова В.Н. Мировая экологическая политика и международное экологическое сотрудничество: Учебно-методическое пособие / В.Н. Морозова. – Воронеж: ИПЦ ВГУ, 2007. – 125 с.

4. Результати 16-тої конференції Сторін Рамкової конвенції ООН про зміни клімату в Канкуні [Електронний ресурс] // Національний екологічний центр України при ООН: офіційна сторінка. – Режим доступу: http://www.necu.org.ua/wp-content/uploads/oglyad_rezultativ_peregovoriv_un_zi_zminy_klimatu_cop16_201104.pdf

5. Данилов-Данильян В.И. Экологические, экономические и политические аспекты проблемы Киотского протокола / В.И. Данилов-Данильян // Зеленый мир. – 2004. – № 7–8. – С. 4–7.

Покотило А.О.

аспірант,

*Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки*

ТЕОРЕТИЧНИЙ ОГЛЯД ФЕНОМЕНУ ПОЛІТИЧНОГО ПРОТЕСТУ

Фундаментальним елементом політичної системи є суспільство, яке має певний рівень очікувань і вимоги до державного механізму. Відповідність реалій цим очікуванням і визначає рівень протестного потенціалу суспільства. Внутрішня нестабільність соціуму може викликатися не лише зростанням економічних проблем, але й змінами, що відбуваються в політичній та соціальній структурі. Актуальність дослідження полягає у тому, що на сьогодні в політичній науці немає узгодженого підходу до визначення політичного протесту. Зарубіжні та вітчизняні науковці розглядають явище політичного протесту, його причини та можливості впливати на реальний політичний процес у рамках своїх теоретичних досліджень, але доцільно їх узагальнити. Тому метою дослідження є аналіз основних визначень політичного протесту та спроба їх узагальнення.

У дослідженні феномену політичного протесту можна виділити праці таких науковців, як С. В. Поздняков, Х. Ортега-і-Гассет, Ш. Ейзенштадт, Н. Смелзер, Т. Р. Гарр, Д. Девіс, Е. Хоффер та інших.

Російським науковцем С. В. Поздняковим запропоновано наступні значення цього явища: поняття політичний протест являє собою складне, багатовимірне явище політичного життя. По-перше, воно може існувати у вигляді внутрішнього стану неприйняття політичним суб'єктом існуючих у суспільстві політичних відносин чи політичної системи. По-друге, політичний протест – це певна форма вираження незгоди, спротиву, неприйняття політичного курсу або діяльності законодавчих, виконавчих чи судових органів влади, що виражається певною акцією, дією, вчинком протестного характеру з метою зміни політичної ситуації або режиму в цілому. По-третє, політичний